

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"Şikayetçi ... vekili 09/09/2013 tarihli şikayet dilekçesi ile, 2013 yılı Şubat, Mart, Nisan, Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarına ilişkin nafaka bedellerinin ödenmediğini ileri sürerek borçlu sanık ...'ın İY. nin 344. maddesi gereğince cezalandırılmasını istediği,

Getirilip incelenen icra dosyasında, borçlu ... hakkında, Manisa 1. Aile Mahkemesinin 27/07/2012 tarih, 2012/436-489 esas ve karar sayılı ilamına dayanılarak, ilamda belirtilen ve şikayetçi kadın lehine hükmedilen aylık 300,00 TL nafaka nedeniyle takip tarihine kadar birikmiş 900,00 TL nafaka ile takip tarihinden sonra işleyecek aylık cari nafakaların tahsilinin istendiği,

Sanık hakkında suçunun sabit görülmesi halinde 2004 sayılı İY. nin 31/05/2005 tarih ve 5358 sayılı Yasa ile değişik 344/1. maddesinin uygulanmasının söz konusu olduğu,

İY. nin 344/1. maddesinde suçun "Nafakaya ilişkin kararların gereğini yerine getirmeyen borçlunun, alacaklının şikayeti üzerine, üç aya kadar tazyik hapsine karar verilir. Hapsin tatbikine başlandıktan sonra kararın gereği yerine getirilirse, borçlu tahliye edilir." şeklinde tanımlanarak yaptırımının gösterildiği,

Uygulanması olası yasa maddesinin, bu şekilde uygulanması halinde TC Anayasasına aykırı olduğu kanaatine varıldığı,

İY. nin 344. maddesinin 1. fıkrasında 5358 sayılı Yasanın 15. maddesi ile yapılan değişiklikten önce madde metninin, "Nafaka vermeye mahkum olup da ilamda gösterilen ödeme şartlarına riayet etmeyen borçlu, alacaklının şikayeti üzerine icra mahkemesince tarafların hal vaziyetlerine göre on günden üç aya kadar hafif hapse mahkum edilir. Cezanın infazından sonra işleyecek nafaka hakkında aynı hüküm cereyan eder." şeklinde olduğu ve Yargıtay kararları ile uygulamada nafakaya ilişkin kararlara uymamak suçundan dolayı ceza verilmesi halinde, bu ceza infaz edilmeden devam eden aylara ilişkin cari nafakaların ödenmemesi halinde borçlu sanığa ceza verilemediği,

Ancak yukarda da belirtildiği gibi 5358 sayılı Yasanın 15. maddesi ile İY. nin 344. maddesinin yeniden düzenlendiği, 1. fıkradaki "Cezanın infazından sonra işleyecek nafaka hakkında aynı hüküm cereyan eder." hükmünün kaldırıldığı,

İY. nin 344/1. maddesinin 5358 sayılı Yasa ile yapılan değişiklikten sonra mevcut hali ile uygulanması halinde, şikayet üzerine ödenmeyen her ayki işleyen nafaka bakımından 3 aya kadar tazyik hapsi cezası verilmesinin olanaklı hale geldiği,

Mahkemece hükmedilen nafakanın amacının, yararına nafaka hükmedilen kişinin asgari de olsa o ay için geçiminin sağlanması, İY. nin 344/1. maddesinin amacının da bu nafakanın gönüllü olarak ödenmemesi halinde ödenmesini zorlada olsa sağlamak olduğu, ancak nafaka yükümlüsünün bu ödemeyi yapabilmesi için çalışıyor ve para kazanıyor olması gerektiği, ancak maddenin mevcut hali ile uygulanması halinde nafakaya ilişkin kararlara uymamak suçundan bir kez üç ay tazyik hapsi cezası alan kişinin, parasının olmaması ve

cezaevine girmesi halinde çalışamayacağı ve belki de işinden olacağı, daha ilk aldığı cezayı yatıp tamamlamadan devam eden aylara ilişkin nafakaları da ödeyemeyeceğinden arka arkaya gelen üçer aylık tazyik hapsi cezaları ile karşı karşıya kalacağı, teorik olarak her ödenmeyen ay bakımından 3 aya kadar tazyik hapsi cezası verildiğinde 1 yıl sonunda borçlunun 36 aya kadar tazyik hapsi cezası alabileceği, böyle bir kısır döngü sonucunda da nafaka borçlusunun nafakaya ilişkin karar kalkana ve nafaka yükümlülüğü sona erene kadar neredeyse ceza evinden hiç çıkamaması gibi bir sonuca neden olacağı,

Anayasanın 2. maddesinde tanımlanan hukuk devletinin, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup geliştirmeyi hedefleyeceği, ancak İİY. nın 344/1. maddesinin bu şekli ile uygulanması halinde ortaya çıkacak sonucun, hem ceza hukukunun temel ilkelerine ve hem de Anayasanın 2. maddesinde tanımlanan hukuk devleti ilkelerine aykırı olduğu,

Yine İİY. nın 344/1. maddesinin bu şekli ile uygulanması halinde ortaya çıkacak sonuç dikkate alındığında, TCY. ve diğer özel yasalardaki tanımlanan daha ağır nitelikteki suçlara oranla daha ağır bir yaptırıma neden olacağı, bu durumun da suçtaki ve cezadaki oransızlığa ve aynı zamanda Anayasanın 10. maddesinde düzenlenen hukuksal eşitlik ilkesine de aykırılık teşkil edeceği,

Devletin toplum düzenini sağlamak için ceza verme yetkisini istediği biçim ve kapsamda kullanamayacağı, hak ve özgürlüklerin demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırı olarak sınırlandırılmayacağına ilişkin Anayasanın 13. maddesindeki düzenleme dikkate alındığında, İİY. nın 344/1. maddesinin mevcut hali ile uygulanarak arka arkaya her ay için ayrı ceza öngörülmesinin, hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin Anayasanın 13. maddesine de aykırı olduğu,

Açıklanan nedenlerle yasa maddesinin Anayasaya aykırı olduğu sonucuna varıldığından,

1- İİY.nın 344/1. maddesinin iptali istemiyle dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesine,

2- TC Anayasasının 152/1. maddesi gereğinde dava dosyasının yargılamasının dosya Anayasa Mahkemesinden dönünceye kadar geri bırakılmasına, dosya döndükten sonra belirlenecek duruşma gününün taraflara tebliğine karar verildi."